ที่ นร ๑๓๐๕/ค๗/๖๕

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๔

เรื่อง ข้อหารือการแต่งกายถ่ายรูปติดบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ ศธ ๑๑๘๑/๘๐๖๖ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๔๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้หารือเกี่ยวกับการถ่ายรูปติดบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของข้าราชการสตรีไทยมุสลิม ข้าราชการข้าราชการบำเหน็จบำนาญ และข้าราชการบำเหน็จบำนาญที่บวชเป็นพระภิกษุและแม่ชี ไปเพื่อสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณา รวม ๓ ประการ ความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

สำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว ขอเรียน ดังนี้

๑. ข้อหารือตามข้อ ๑ เนื่องจากกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อ ๔ กำหนดขึ้นตามหลักการเดิมของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ ๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวข้าราชการพนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล และพนักงานองค์การของรัฐ พ.ศ. ๒๔๕๘ ดังนั้น กรณีข้าราชการสตรีไทยมุสลิมมีความประสงค์จะใช้ผ้าคลุมศีรษะถ่ายรูปทำบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงสมควรให้ถือปฏิบัติตามนัยหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๑๓๐๔/ว ๑๐๗๔ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ โดยอนุโลม

๒. ข้อหารือตามข้อ ๒ ตามกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การแต่งกายสำหรับถ่ายรูปทำบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญไว้ในข้อ ๔ โดยให้ใช้เครื่องแบบปฏิบัติราชการ เครื่องแบบพิธีการ เครื่องแบบเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งตนสังกัด ชุดสากล หรือชุดไทยพระราชทาน แต่โดยที่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีบัตรประจำตัวสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นมีหลายประเภท การใช้รูปถ่ายที่แต่งเครื่องแบบเที่ตนสังกัดจะทำให้บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น สามารถแสดงประเภทเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ตนสังกัดได้ชัดเจนยิ่งขึ้น อย่างไรก็ดี เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเจ้าหน้าที่

ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญที่เป็นสุภาพสตรี อาจใช้รูปถ่ายที่แต่งกายสุภาพตามนัยหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๑๓๐๔/ว ๑๐๗๔ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ ดังกล่าวข้างต้นได้

๓. ข้อหารือตามข้อ ๓ กรณีการจะใช้รูปถ่ายที่แต่งกายเป็นพระภิกษุของข้าราชการบำนาญ เพื่อจัดทำบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญนั้น รูปถ่ายดังกล่าวไม่อยู่ในหลักเกณฑ์การใช้รูปถ่ายตามนัยกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนด จึงไม่อาจใช้รูปถ่ายที่แต่งกายเป็นพระภิกษุเพื่อจัดทำบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ-ผู้รับบำเหน็จบำนาญได้ ทั้งนี้ สำนักนายกรัฐมนตรีเห็นสมควรมีข้อสังเกตในกรณีนี้ด้วยว่า ตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ วรรคสอง บัญญัติเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญมีสิทธิขอมีบัตรประจำตัวสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญได้ ย่อมหมายความว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวจะไม่ใช้สิทธิขอมีบัตรประจำตัวสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญก็ได้ นอกจากนี้ ตามคำขอมีบัตรประจำตัว (บ.จ. ๑) และแบบบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ (แบบที่ ๑ ข และแบบที่ ๒ ข) ผู้ขอจะต้องใช้ชื่อ สกุล ให้ถูกต้องตรงกันกับการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญ จะใช้ฉายาของพระภิกษุไม่ได้ และการลงชื่อดังกล่าวเป็นการแสดงภาวะไม่แน่นอนว่าเป็นบรรพชิตหรือคฤหัสถ์ อันเป็นการฝ่าฝืนประกาศมหาเถรสมาคมเกี่ยวกับพระภิกษุสามเณรลงนามแสดงภาวะไม่แน่นอนว่าเป็นบรรพชิตหรือคฤหัสถ์ ประกอบกับรายการในบัตรประจำตัวฯ อีกหลายรายการที่จะต้องดำเนินการอย่างคฤหัสถ์ เช่น หมายเลขประจำตัวประชาชน ตำแหน่งครั้งสุดท้ายเมื่อครั้งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และรูปถ่ายที่ใช้ติดบัตร เป็นต้น สมควรหารือกรมการศาสนากรณีพระภิกษุแสดงภาวะไม่แน่นอนว่าเป็นบรรพชิตหรือคฤหัสถ์ดังกล่าวด้วย

สำหรับการใช้รูปถ่ายที่แต่งกายเป็นแม่ชีของข้าราชการบำนาญเพื่อจัดทำบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับบำเหน็จบำนาญนั้น โดยที่แม่ชีมีฐานะเป็นอุบาสิกา จึงเห็นว่า การแต่งกายดังกล่าวจัดอยู่ในชุดสุภาพได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

10/10/44

(นายรองพล เจริญพันธุ์)
รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง
โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๕๓๐๓
โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๗๘๕๖

สำเนาไปรษณีย์ลงทะเบียนแล้ว
๐๕๑๒

ตรวจ
ร่าง/
พิมพ์/